

Herbst, Stanisław

"Kilka epizodów ze stosunków polsko-angielskich za panowania Władysława Jagiełły", Hanna Świdorska, "Teki Historyczne" VIII/1956-7 : [recenzja]

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 3, 264

1958

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RECENZJE

HANNA ŚWIDERSKA: Kilka epizodów ze stosunków polsko-angielskich za panowania Władysława Jagiełły, *Teki Historyczne VIII/1956-7*, s. 75—80.

Zbierając materiały do stosunków angielsko-krzyżackich, autorka dała parę ogólnych uwag o stosunkach polsko-angielskich i wydożyła kilka nieznanych szczegółów. Przed soborem w Konstancji, kiedy to wybitny udział Polaków spopularyzował ich w Zachodniej Europie, Polska i Litwa stanowiły kraje mało znane. Wykorzystywali to Krzyżacy, werbując rycerzy zachodnich do udziału w krucjatach antylitewskich, które łatwo i stosunkowo bezpiecznie dawały możliwość walki z „Saracenami”. „Goście” angielscy przybywają do Prus od roku 1340 i dopiero pod koniec wieku nieporozumienia handlowe kładą temu tamę.

Autorka ze źródeł angielskich dorzuca nowe szczegóły do dziejów wyprawy hr. Derby, późniejszego Henryka IV, który 10. VIII. 1390 roku wylądował w Gdańsku na czele 300 jeźdźców i 100 łuczników, 22. VIII. dołączył się w pogranicznych puszczech do niefortunnej wyprawy na Wilno. Wykup dwu rycerzy, którzy wpadli do niewoli, był powodem dłuższej korespondencji z Władysławem Jagiełłą. W przeddzień wyprawy grunwaldzkiej zarówno król polski wysłał do Anglii poselstwo o pomoc (Jarosław z Iwna), jak i Krzyżacy bezskutecznie o nią zabiegali, zaś 24. XI. Henryk IV przesłał papieżowi wyrazy ubolewania z powodu klęski Zakonu. Jednak Henrykowi v. Plauen odmówił ostatniej raty odszkodowania za straty zadane kupcom pruskim przez angielskich piratów (aby pieniądze te nie wpadły w ręce zwycięskich Saracenów). Dalej następuje nowy szczegół do głośnego poselstwa Gilberta de Lannoy, wreszcie wiadomość o obdarowaniu w r. 1427 przez Henryka IV rycerza z królestwa polskiego-nieokreślonego Jakuba de Balalanez.

St. H.

PREUSSISCHES URKUNDENBUCH, Dritter Band, 2 Lieferung (1342—1345). Herausgegeben im Auftrage der Historischen Kommission für Ost- und Westpreussische Landesforschung von Dr. Hans Koeppen. Marburg 1958, s. 289—650.

Archiwum Państwowe w Getyndze wydało na początku bieżącego roku, dawno oczekiwany 3-ci tom — Preussisches Urkundenbuch opracowany przez Dr. Hansa Koeppena. Tom ten jest kontynuacją wydawnictwa źródłowego, które ukazało się przed 13 laty (w 1944 r.) w opracowaniu dyrektora Archiwum Państwowego w Królewcu — dr. A. Heina, a obejmującego czasy panowania w. mistrza Dietricha von Altenburg (1335—1341).

Ukazanie się 3-go tomu Preussisches Urkundenbuch wymaga omówienia ze względu na wartość zawartego w nim materiału informacyjnego. Wyżej wymieniony wybór źródeł dotyczy okresu panowania w. mistrza Ludolfa Königa, który jest stosunkowo mało znany w literaturze naukowej. Wydawnictwo jest tym cenniejsze, że okres panowania Ludolfa Königa potraktowany jest szeroko i wielostronnie. Już sam fakt, że okres trzech lat (1342-45) obejmuje 650 stron druku wskazuje, że temat ujęty został gruntownie. Wydawca przy publikacji Preussisches Urkundenbuch posłużył się olbrzymią bazą źródłową. Wystarczy chociażby wymienić Codex dipl. Warmiensis, Codex dipl. Prussicus, Codex